

Kommunal udligning – Et enkelt nyt dæk får ikke en ramponeret bil gennem syn!

Folketinget skal snart tage stilling til en ændring af det kommunale udligningssystem. Der er allerede fra flere sider påpeget forhold, man mener bør ændres. Lige nu fylder problemet med opgørelsen af udlændinges uddannelsesniveau meget i debatten. Men det er meget uheldigt kun at fokusere på enkeltstående dele. For det er hele udligningssystemet, der trænger til et gennemsyn!

Netop derfor sendte 42 kommuner før jul en opfordring til Økonomi- og Indenrigsminister Simon Emil Ammitzbøll-Bille, om at se på de **systematiske fejl i hele udligningssystemet**. Opgørelsen af udlændinges uddannelsesforhold udgør en del heraf - men er kun en mindre del af det samlede problem.

Henvendelsen til ministeren bygger på omfattende analyser af udligningssystemet, som de seks østjyske kommuner bag RimeligUdligning.nu gennem flere år har udarbejdet. Analyserne viser, at de mest bymæssige kommuner overkompenseres via udligningssystemet. Det skyldes en række forskellige forhold.

Den generelle udligning beregnes ud fra den enkelte kommunes beskatningsgrundlag kombineret med et teoretisk beregnet behov for udgifter ud fra kommunens *aldersfordeling* og *sociale vilkår*.

Men der tages kun delvist hensyn til aldersfordelingen blandt kommunernes borgere. Derved tilgodeses de største bykommuner med 2,2 mia. kr. Det gælder især Københavns Kommune. Dette vel at mærke *uden* baggrund i disse kommuners reelle behov og på bekostning af 87 andre kommuner, der har større behov for børnepasning, folkeskoler og ældreomsorg.

Udligningen tager i højere grad hensyn til sociale vilkår, men det sker meget upræcist. Det giver en urimelig udligning, igen til fordel for de mest bymæssige kommuner. Eksempelvis har de sociale udgifter pr. indbygger i København været *lavere* end landsgennemsnittet siden 2013. Alligevel beregnes udligningen, som om behovet for sociale udgifter var 20 procent *over* landsgennemsnittet. Det udløser over 2 mia. kr. ekstra i udligning til København.

Mindre bymæssige kommuner, som også har landsgennemsnitlige sociale udgifter, eksempelvis Gribskov, Hillerød, Mariagerfjord, Middelfart og Odder får omvendt beregnet udligning, som om deres sociale udgiftsbehov lå langt under landsgennemsnittet og op til 40 procent lavere end beregnet for København. Alt sammen uden nogen form for faglig begrundelse.

Tilsvarende overvurdering af det sociale udgiftsbehov sker for Københavns nærmeste helt bymæssige nabokommuner, uanset om de har lave eller høje sociale udgifter.

Det er ikke kun ét kriterie (fx udlændiges uddannelsesniveau), men halvdelen af de 14 sociale kriterier, som bidrager til denne favorisering af bykommunerne. Omvendt flytter kriteriet "*beregnet nedgang i folketallet*" udligningskroner mod udkantskommuner, der har nedgang i folketallet. Kriteriet virker imidlertid tilfældigt i forhold til kommunernes faktiske socialudgifter og bør udskiftes med et kriterie, som bedre opfanger behovet for sociale udgifter i alle landdistrikter.

Vi kunne nævne flere uhensigtsmæssigheder i det kommunale udligningssystem. Et system, der er så unøjagtigt, at næsten 7 ud af de 18 mia. kr., som systemet flytter rundt med, havner i de forkerte kommunekasser. Vores klare budskab er derfor, at ALLE de systematiske fejl skal rettes. Et enkelt nyt dæk får ikke en ramponeret bil gennem syn!

Borgmestrene i kommunerne bag RimeligUdligning.nu

Favrskov, Nils Borring
Hedensted, Kasper Glyngø
Silkeborg, Steen Vindum
Skanderborg, Jørgen Gaarde
Syddjurs, Ole Bollesen
Odder, Uffe Jensen